

นิพนธ์ต้นฉบับ

การศึกษาแบบผสมผสานวิธี: พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชที่มีผลต่ออาการเจ็บป่วยของเกษตรกรทำนา อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ฉาน ปัทมะ พलयง* ✉, ชนาคนันต์ กล้ากสิการ*, พนิดา จงจิตร*, ธัญชนก วงษ์เพ็ญ*, โยธิน พลประถม*, พิมพร พลดงนอก*

*สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

✉ chanpattame.po@bsru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรทำนา จำนวน 73 คน ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560 โดยใช้สถิติพรรณนาและวิเคราะห์ Logistic regression

ผลการศึกษา พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 80.8) มีอายุเฉลี่ย 49 ปี จบการศึกษาสูงสุดในชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 42.5) มีโรคประจำตัว (ร้อยละ 30.1) ขาดการออกกำลังกาย (ร้อยละ 82.2) สูบบุหรี่ (ร้อยละ 42.5) และดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 45.2) เกษตรกรเพาะปลูกมากกว่า 1 ครั้งต่อปี ใช้สารกำจัดศัตรูพืชมากกว่า 10 ปี ใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชชนิดไกลโฟเสท และสารกำจัดแมลงชนิดอะบาเม็กตินมากที่สุด (ร้อยละ 87.7 และ 68.5 ตามลำดับ) ทั้งนี้เกษตรกรมีพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับพอใช้ และมีผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ เวียนศีรษะ เหนื่อยออก (ร้อยละ 80.8) เท่ากัน รองลงมาเป็นอาการไอ (ร้อยละ 71.2) เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมการใช้กำจัดศัตรูพืชมีผลกระทบต่ออาการอ่อนเพลีย ใจสั่น คลื่นไส้ อาเจียน และตุ่มพองที่ผิวหนังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) งานวิจัยฉบับนี้สามารถใช้ในการแนะนำหน่วยงานทางด้านสุขภาพเพื่อช่วยป้องกันสุขภาพของเกษตรกร

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช, ผลกระทบต่อสุขภาพ, สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

Article info:

Received: Oct 12, 2019

Revised: Jan 15, 2020

Accepted: Feb 19, 2020

Original article

Mixed method research: The rice farmers's behavior of chemical pesticide using influence of acute symptom among farmers in Phachi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

Chan Pattama Polyong* , Chanakan Kakasikan*, Panida Jongjit*, Thanchanok Wongpen*, Yothin Ponpratomb*, Pimporn Pondongnok*
*Occupational and safety program, Faculty of Science and Technology, Bansomdejchaopraya Rajabhat University
 chanpattame.po@bsru.ac.th

Abstract

The objective of this study was the relationship between the farmers's behavior of chemical pesticide uses and health effect in 73 farmers in Phichit District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The data was collected by using an interview in July, 2018. The descriptive statistics and logistic regression analyses were used.

The results shown that the most of the farmers are male (80.8%) with an average age of 49 years old with the highest of their education are primary school (42.5%) have underlying disease (30.1%) lack of exercises (82.2%) smoking (42.5%) and drinking alcohol (45.2%). They had farming more than once a year and using pesticide more than 10 years. The dominant chemical pesticides that use for their culture are Glyphosate (herbicide) and Abamactin (insecticide) in the percentage of 87.7 and 68.5 % respectively. The farmers's behavior of using pesticide showed the medium level. The health effects were headache (80.8%), sweat (80.8%) and coughing (71.2%). The relationship between the farmers's behavior of chemical pesticide uses and health effect had statistically significance ($p < 0.05$) such as fatigue, heart palpitate, vomiting and blistering of skin. This research able to use for advice the health agency for the prevent health effect of the farmers.

Keywords: Pesticide using behavior, Health effects, pesticide

คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Ubon Ratchathani Rajabhat University